

Ustrój samorządu terytorialnego

- **Informacje ogólne o przedmiocie**

Kierunek studiów	Administracja I stopnia
Forma studiów	Stacjonarne
Prowadzący	Prof. UW r dr hab. Jerzy Korczak
Semestr/rok	IV/2
Rodzaj zajęć dydaktycznych	Wykład i ćwiczenia
Wymiar czasowy	Wykład: 30 Ćwiczenia: 14
Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Warunki dopuszczenia do podjęcia przedmiotu	Brak
Język przedmiotu	Polski
Forma zaliczenia	Egzamin ustny + zaliczenie ćwiczeń
Liczba punktów ECTS	6

- **Cele przedmiotu**

Kształcenie studentów w zakresie znajomości ustroju i zadań organów samorządu terytorialnego jako elementu systemu administracji publicznej w celu przygotowania ich do pracy w zawodzie pracownika administracji publicznej.

- **Treści merytoryczne**

- I. Podstawowe pojęcia i źródła prawa samorządu terytorialnego (podstawowe pojęcia prawne i prawnicze w znaczeniu doktrynalnym, normatywnym i jurydycznym; klasyfikacja źródeł prawa z punktu widzenia przepisów rozdziału III Konstytucji; statut jednostki samorządu terytorialnego/związku jednostek samorządu terytorialnego/jednostki pomocniczej gminy).
- II. Istota i struktura samorządu terytorialnego (samorząd terytorialny jako szczególna forma decentralizacji; aspekty podmiotowe w samorządzie terytorialnym; koncepcja samorządu terytorialnego jako determinanta relacji w administracji publicznej – w tym w ramach jednostki samorządu terytorialnego; koncepcja samotności/separacji ustrojowej jednostek samorządu terytorialnego).
- III. Zakres działania jednostek samorządu terytorialnego i ich związków (typy zadań z zakresu działania jednostek samorządu terytorialnego; porozumienia z udziałem jednostek samorządu terytorialnego).
- IV. Współdziałanie jednostek samorządu terytorialnego (instytucjonalne a funkcjonalne formy współdziałania jednostek samorządu terytorialnego).
- V. Wspólnota samorządowa jako władza jednostki samorządu terytorialnego (samorządowe formy demokracji bezpośredniej: wybory samorządowe, referendum lokalne, konsultacje z mieszkańcami jednostki samorządu terytorialnego).

- VI. Organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego (pozycja w strukturze władz jednostki samorządu terytorialnego; właściwość organów stanowiących; konstrukcja mandatu radnego; sytuacja prawna radnego; struktura wewnętrzna organów stanowiących: przewodniczący, komisje, kluby; organizacja i przebieg sesji; prawomocność uchwał; perspektywa organów zastępczych organu/-ów jednostki samorządu terytorialnego).
- VII. Organy wykonawcze jednostek samorządu terytorialnego (pozycja w strukturze władz jednostki samorządu terytorialnego; właściwość organów wykonawczych; bezpośrednio wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów; procedura wyłaniania składu osobowego zarządu powiatu i zarządu województwa; dopuszczalność zmian w składzie osobowym kolegialnych i jednoosobowych organów wykonawczych; pozycja przewodniczącego zarządu powiatu i zarządu województwa; pozycja jednoosobowego organu wykonawczego gminy; perspektywa organów zastępczych organu/-ów jednostki samorządu terytorialnego).
- VIII. Gminy o szczególnym statusie prawnym (miasta na prawach powiatu; m.st. Warszawa; gminy uzdrowiskowe; gminy, w których może być używany język mniejszości; gminy górnicze); jednostki pomocnicze gminy (jednostki pomocnicze w świetle przepisów ustawy o samorządzie gminnym; stołeczne dzielnice).
- IX. Nadzór i kontrola nad działalnością komunalną – sądowa ochrona samodzielności jednostek samorządu terytorialnego (zasady sprawowania nadzoru i kontroli nad działalnością komunalną; podmiotowe aspekty sprawowania nadzoru i kontroli nad działalnością komunalną; środki kontroli, środki nadzoru i o charakterze nadzorczym nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego i ich związków; zasięg i tryb sądowej ochrony samodzielności jednostek samorządu terytorialnego).

- **Zakres wiedzy i umiejętności niezbędnych do zaliczenia przedmiotu**

Znajomość problematyki przedmiotu przedstawionej we wskazanej literaturze przedmiotu i na wykładach oraz źródła prawa wg wykazu z rozdziału VI.1. J. Korczak, P. Lisowski, A. Ostapski, *Ustrój samorządu terytorialnego. Materiał dydaktyczne*, Wydanie drugie zaktualizowane i rozszerzone, Wrocław 2015.

- **Określenie formy zaliczenia**

Egzamin pisemny (opisowy)/ustny (przedtermin) – wykaz pytań rozdz. I.2

- **Literatura przedmiotu**

Literatura podstawowa:

J. Korczak, P. Lisowski, A. Ostapski, *Ustrój samorządu terytorialnego w Polsce*, Wrocław 2020 dostęp online: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/15903>

I. Lipowicz, *Samorząd terytorialny XX wieku*, Warszawa 2020

P. Lisowski, *Relacje strukturalne w polskim samorządzie terytorialnym*, Wrocław 2013

J. Korczak, *Konstytucyjne podstawy struktur i funkcji samorządu terytorialnego* [w:] R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel (red.), *System Prawa Administracyjnego. Tom 2 Konstytucyjne podstawy funkcjonowania administracji publicznej*, Warszawa 2012, rozdział V

J. Boć (red.) *Prawo administracyjne*, Kolonia Limited 2010

A. Błaś (red.) *Studia nad samorządem terytorialnym*, Kolonia Limited 2002,

J. Boć (red.) *Powiat*, Kolonia Limited 2001

Literatura uzupełniająca:

J. Korczak, *Kierunki zmian w regulacjach prawnych stanowiących podstawy funkcjonowania gminy – z perspektywy 25-lecia samorządu terytorialnego*, "Samorząd Terytorialny" 2016, nr 1-2, s. 5-34

- J. Korczak (red.), *Województwo – region – regionalizacja. 15 lat po reformie administracyjnej i terytorialnej. II Wydziałowa Konferencja Kół Naukowych Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii*, Wrocław 2013, dostęp online: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/41668>
- J. Korczak (red.), *20 lat samorządu terytorialnego w II i III Rzeczypospolitej. I Wydziałowa Konferencja Kół Naukowych Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii*, Kolonia Limited 2010
- J. Korczak (red.), „10 lat miast na prawach powiatów”. Materiały z seminarium, Wrocław 14-15 września 2008 r., Wrocław 2008
- J. Korczak (red.), *Samorząd terytorialny III Rzeczypospolitej Polskiej*. Materiały z konferencji z okazji 15-lecia samorządu terytorialnego w III Rzeczypospolitej Polskiej – Wrocław, 7-8 marca 2005r., Wrocław 2005
- J. Oniszczyk, *Samorząd terytorialny w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego*, Warszawa 2002
- A. Wiktorowska, *Prawne determinanty samodzielności gminy. Zagadnienia administracyjnoprawne*, Warszawa 2002